

Република Србија

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ

Гж2. 257/16

21.04.2016. године

Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду, као другостепени грађански суд, у већу састављеном од судија овог суда Душице Шалић, као председника већа, Верице Бајић и Оливере Пејак Прокеш као чланова већа, у правној ствари тужиље Ж. С. из П., улица бр..., коју заступа пуномоћник М. С. адвокат из Р., против туженог М. С. из П., улица бр..., кога заступају пуномоћници Г. М. и А. Ћ., адвокати из Р., ради заштите од насиље у породици, одлучујући по изјављеној жалби туженог против пресуде Основног суда у Руми П2. 134/15 од 23.12.2015. године, у нејавној седници већа одржаној дана 21.04.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба туженог се као неоснована ОДБИЈА, па се пресуда Основног суда у Руми П2. 134/15 од 23.12.2015. године ПОТВРЂУЈЕ.

Образложење

Побијаном првостепеном пресудом усвојен је тужбени захтев тужиље, те је одређена мера заштите од насиља у породици, тако што се М. С. забрањује приступ у простор места становања тужиље Ж. С. и то на спратни део куће у П. ул....., те му се забрањује даље узнемиравање тужиље на било који начин. Трајање мере је одређено на период од 1 године почев од 23.12.2015. године, те је тужени обавезан да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати новчани износ од 67.550,00 динара под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде жалбу је изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се побијана пресуда укине и спис врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или пак да се иста преиначи и тужбени захтев тужиље као неоснован одбије.

Одговором на жалбу оспорени су сви жалбени наводи и предложено да се жалба као неоснована одбије.

Жалба туженог је дозвољена, благовремена, али неоснована.

Према стању у спису и утврђењу првостепене пресуде, а полазећи од датих разлога у истој, првостепени суд утврђује да су тужила и тужени бивши брачни супружници, те да је у више наврата између супружника за време трајања брачне заједнице долазило до неспоразума и вербалних сукоба, па једног момента и до физичког напада од стране туженог према тужили, а да су ови сукоби кулминирали дана године и то насилним понашањем туженог који је угрозио телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиле наносећи јој телесне повреде и увреде и то тако што је исту чупао за косу, вукао по просторији, више пута песницом ударио по глави, гурнуо на метална врата, где је ударила грудни кош и ребра, затим је оборио на под и онда ногама, стопалима на којима је имао назуване кожне папуче ударао по глави, претио јој да ако обавести полицију да ће је стрпати у сандук. Након што је тужени тужилу пустио после оваквог физичког напада иста је успела телефоном да обавести своју ћерку која је потом ангажовала свог мужа који је приступио у кућу оштећене, исту превезао у Здравствени центар у Р., где јој је указана медицинска помоћ, а након чега је иста упућена и хирургу у С. М., којом приликом су код тужиле констатоване повреде и то површинске повреде поглавине у пределу потиљка темена са леве стране 5x8 цм, површинска повреда леђа обострано 15x20 цм и површинска повреда у пределу рамена 5x15 цм, а с обзиром на ове повреде иста је упућена и лекарима на специјалистички преглед у истој болници, где је констатовано да су видне телесне повреде присутне на телу као и огреботине, хематоми, којом приликом је преписана терапија, а снимци нису указивали да има знакова прелома. Након овог догађаја тужила је туженог пријавила и одговарајућим органима гоњења, тако да је на лице места изашла милиција која је сачинила своју писмену белешку на основу које је и покренут кривични поступак против туженог, а због кривичног дела насиља у породици из чл.194 ст.3 у вези ст.1 КЗ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да се у понашању туженог стичу сви елементи насилног понашања, па је тако, имајући у виду да је овакво насилно понашање забрањено у породици, у смислу чл.10 Породичног закона, суд је полазећи правилно од одредби чл.197 и 198 Породичног закона утврдио да у понашању туженог постоје елементи насилног понашања којима се угрожава телесни интегритет, спокојство и здравље тужиле, а које понашање заслужује одговарајуће санкције које су предвиђене чл.198 Породичног закона. Следом изнетог првостепени суд након утврђеног чињеничног стања изрекао туженом одговарајућу меру заштите, а на начин како је то одлучено изреком првостепене пресуде.

Код таквог стања ствари испитујући првостепену пресуду, применом одредбе чл.386 ст.3 ЗПП, овај суд налази да побијана пресуда није захваћена битним повредама о којима овај суд води рачуна по службеној дужности, како је то предвиђено чл.374 ст.2 т.1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП, да је првостепени суд правилно применио материјално право на претходно правилно утврђено чињенично стање, тако да се жалбени наводи туженог у вези са постојањем битних повреда не могу прихватити као основани. Првостепени суд је правилно утврдио чињенично стање и на исто правилно применио материјално право, следом чега се жалбени наводи у свему показују као неосновани. Првостепени суд је имао довољно доказног материјала у спису који је правилно ценио и своју одлуку ваљано образложио и дао ваљане разлоге које у свему прихвата и овај суд и на исте упућује у одговору на наводе жалбе уместо овде сувишног понављања.

Одредбом чл.197 Породичног закона се каже да насиље у породици јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље

или спокојство другог члана породице, а да се насиље у смислу става 1 овог члана нарочито сматра наношење или покушај наношења телесне повреде, изазивање страха претњом убиством или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу, присиљавање на сексуални однос, навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14 година живота или немоћним лицем, ограничење слободе кретања или комуникације са трећим лицима, вређање као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. У овом члану се надаље каже да се члановима породице сматрају супружник или бивши супружник, деца, родитељи и остали крвни сродници, те лица у тазбинском или адоптивном сродству, односно лица која везује хранитељство, лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству, ванбрачни партнер или бивши ванбрачни партнер, лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или дете на путу да буде рођено, иако никада нису живели у истом породичном домаћинству. У ситуацији када се утврди да постоји насиље које је окарактерисано одредбом чл.197 Породичног закона против таквог лица које је извршило насиље у породици могу се изрећи мере заштите насиља у породици, а које мере су одређене одредбом чл.198 истог Закона у коме се каже да се против члана породице који врши насиље може одредити једна или више мера заштите од насиља у породици којима се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим члановима породице, а да мере заштите од насиља у породици јесу пре свега издавање налога за иселење из породичног стана или куће, без обзира на право својине, односно закупа непокретности, издавање налога за уселење у породични стан или кућу без обзира на право својине односно закупа непокретности, забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености, забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице, забрана даљег узнемиравања члана породице. У истом чланом се наводи да мера заштите од насиља у породици може трајати најдуже годину дана, док се одредбом чл.199 истог Закона каже да мера заштите од насиља у породици може да се продужи све док не престану разлози због којих је мера била одређена.

Првостепени суд је полазећи од цитираних законских одредби, имајући у виду чињенично утврђење које се испољава у томе да је тужени угрозио телесни интегритет, душевно стање и спокојство тужиље Ж. С., наношењем телесних повреда истој, изазивањем страха, претњом убиством или наношењем телесних повреда, вређањем и безобзирним понашањем правилно применио материјално право и изрекао одговарајућу меру заштите од насиља у породици, а при чему правилно првостепени суд налази да није везан постављеним захтевом тужиље, те је с обзиром на утврђено чињенично стање правилно одредио меру заштите од насиља која ће допринети најбољој заштити тужиље као жртве. Све ово имајући у виду чињеницу да тужиља и тужени живе у истој кући, као и то да тужени користи приземни део куће, а тужиља спратни део куће, тако да из тих разлога одређивање мера заштите забране приближавања на удаљености од 300 метара није извршило, а да издавање налога за иселење из породичне куће није нужно, с обзиром на сагледавање целе ситуације, као и чињеницу да тужиља то и није тражила својим захтевом, то је правилно првостепени суд одлучио када је усвојио меру на начин као у изреци своје пресуде, с обзиром да ће и по оцени овог суда овако изречена мера допринети сврси због које се и изриче, односно утицати на даље онемогућавање туженог да својим понашањем угрози телесни и психички интегритет тужиље.

Правилно је првостепени суд пошао од сврхе заштите породице, с обзиром да ова сврха јесте спречавање настанка психичке трауме или повреде, односно да се изрицањем мере спречи поновно извршење насиља у породици и обезбеди нужна заштита психичког и физичког интегритета, здравља и личне безбедности чланова

породице који су изложени насиљу, као што је то тужила од стране туженог, као и да се отклоне околности које погодују или подстичу понашање насиља, односно извршења других видова насиља, а поготово имајући у виду непосредно конфликтне односе међу странкама, првостепени суд правилно одлучује када изриче меру заштите. Ова мера није само казна за учиниоца насиља у породици, него иста има пре свега и превентивно дејство, јер опомиње и упозорава учиниоца какве га законске последице очекују ако и у будуће понови своје дело, те делује у циљу спречавања насилног понашања за убудуће од стране туженог. Овако изречена мера не штити само тужилу као жртву насиља, већ и починиоца туженог, јер она својим постојањем и деловањем осујећује обе парничне странке и спречава у вршењу и понављању недозвољеног понашања и пружа заштиту од поновног таквог понашања. Изречена мера заштите од насиља у породици ће за тужилу представљати меру која јој обезбеђује мир, спокојство и безбедност за одређен временски период, живот без страха и насиља, ослобађање од траума и опоравак од задобијених повреда, тако да ова мера која се испољава у забрани туженом да приступи у одређени део куће који користи тужила, те изрицање мере забране узнемиравања, истој треба да обезбеди и омогући превазилажење насилне ситуације и да допринесе стабилности међусобних односа. Овај суд налази да је првостепени суд правилно одлучио о мери коју је и донео својом пресудом, без обзира на инсистирање жалбе туженог да такав захтев тужила није поставила, то све имајући у виду чињеницу да првостепени суд може да се креће у оквиру постављеног захтева у породичним односима и мимо стриктно постављеног захтева од стране тужиле, те да сагледавајући неопходност и комплетну ситуацију која је довела до насилног понашања од стране туженог првостепени суд има могућност да својом одлуком изрекне ону меру за коју налази да ће најбоље допринети заштити тужиле као жртве од туженог, па је тако првостепени суд полазећи правилно од одредбе чл.287 Породичног закона одлучио и донео меру као у изреци своје пресуде, без обзира на чињеницу што таква мера није постављена тужбеним захтевом тужиле. Са ових разлога се изнети жалбени навод туженог не може прихватити као релевантан и основан за другачије одлучивање у овом спору којим се одлучује о мери заштите од насиља у породици, кога је сигурно било како је то и чињеничним утврђењем нашао првостепени суд у својој пресуди. Ни други наводи жалбе који указују на погрешно и непотпуно чињенично утврђење првостепене пресуде, као и на погрешну примену материјалног права, а са разлога што су се односи између парничних странака након самог критичног догађаја побољшали, те се разлога чињенице да је тужила повукла тужбу за исељење туженог не могу сматрати релевантним и оправданим разлозима који би довели до одбијања тужбеног захтева у овом спору. Напротив из свих доказа у спису следи правилно чињенично утврђење првостепеног суда, којим је исти нашао да на страни туженог постоји испуњеност свих елемената насилног понашања у смислу материјалноправних прописа из чл.197 Породичног закона, те да је с обзиром на такво чињенично утврђење било неопходно да се туженом изрекне одговарајућа мера која ће штити тужилу као жртву од даљег насилног понашања туженог.

Са свих изнетих разлога, ваљало је жалбу туженог као неосновану одбити, те побијану првостепену пресуду потврдити, како је то и одлучено изреком ове пресуде, применом одредбе чл.390 ЗПП.

Председник већа – судија

Душица Шалић с.р.